

[Anker Jørgensen.]

udvalg, og inden for disse områder er der også en blandet undervisning. Der foregår en del her, men mon ikke det var en idé også at nedsætte et brancheudvalg, der kunne bistå vore mange institutioner med at skaffe den nødvendige kvalificerede arbejdskraft; jeg tænker på madlavning, plejning, rengøringsarbejde f. eks. på vore børnehjem, vore alderdomshjem, vore forsorgsinstitutioner m. m. Jeg tror, at vi alle kunne være tjent med, om vi også ad denne vej kunne skaffe mere arbejdskraft på disse områder, som trænger så hårdt, og jeg tror især, at de kvinder, der bliver enlige måske i en ret høj alder, ville have stor glæde og stor gavn af den igangsatte uddannelse, som der her kunne blive tale om.

Jeg tror også, der kunne gøres et bedre oplysningsarbejde for de forskellige uddannelsesplaner. Der gøres en del for specialarbejderskolerne lokalt, og nogle brancher gør det også, men jeg tror, at det, der er behov for, er en koordineret og central oplysningsvirksomhed. Hvad der især er vigtigt, er, at kursusinteresserede kan se sammenhængen i de mange uddannelsesmuligheder, som tilbydes ham eller hende. Det er vigtigt, at man kan se en linje og se, at man i virkeligheden kan bygge sig en uddannelse op lidt efter lidt eller, om man vil, bygge den op sten på sten. Man skal være klar over fra deltagerens, fra den interesseredes side, at den undervisning, man får, ikke behøver at stå alene.

Der er stort set ikke nogen afgørende svagheder i loven. Den er så ny, at det vil være rimeligt at lade den få en periode mere. Det samme gælder loven om beskæftigelse og uddannelse af unge.

Jeg kan derfor på min gruppes vegne tiltræde, at begge love forlænges uændret.

Axel Kristensen: Lovforslaget om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte drejer sig blot om forlængelse af en lov eller udskydelse af en revisionsfrist, og det er rimeligt at udskyde denne frist, fordi man faktisk endnu er på begynderstadiet, forsøgsstadiet.

Jeg kan for så vidt om det meste af det, jeg mener, henvise til det, jeg sagde i min ordførertale den 15. december 1959 — det står sp. 1862 i Folketingstidende

1959-60 — og i min ordførertale den 21. april 1960 — sp. 5071 i Folketingstidende 1959-60. Når jeg alligevel vil sige noget i dag, er det, fordi jeg ganske kort vil fremdrage det, der var væsentligt i vore indlæg dengang.

Vi mener, at denne lovgivning — det er måske forkert at sige det — kun tager den sekundære opgave op. Det drejer sig i det væsentlige om mennesker, som kan et arbejde, og som har et arbejde; i en vis forstand drejer det sig altså om en dygtiggørelse, der er nyttig, og derfor stemte vi også for loven i sin tid.

Det omfang, loven hidtil har haft, er ikke stort. Hvis man ser i den beretning, vi har fået, anden beretning for tiden fra den 1. april 1962 til 31. marts 1964, så har man altså i 1963-64 haft 10.000 kursister, men det betyder ikke 10.000 mennesker, fordi kurserne er delt i indtil 4 trin. Man kan altså af disse tal ikke se, hvor mange mennesker der har haft videregående uddannelse. Man må lægge mærke til en væsentlig ting til, nemlig at en stor del af den uddannelse, der har fundet sted, er sket i institutioner, der fandtes i forvejen, og som selvfølgelig har fået gunstigere vilkår gennem denne lovgivning. Derfor er også det antal mennesker, de har kunnet uddanne, steget.

Hovedparten ligger derfor på bygge- og anlægsvirksomheder, hvor man i forvejen havde de arbejdstekniske skolers væsentlige indsats. Dernæst ligger det i jern- og metalindustrien, og det er også forklarligt, fordi man dér går over fra at bruge faglærte til at bruge specialarbejdere; man har altså bestemte ting, som man vil uddanne folk til.

Men hvis man derefter ser, hvilken virkning ordningen har haft på hele det øvrige store industrielle område, er resultaterne små. For træindustrien har der været 95 kursister — jeg gentager, at kursister ikke er det samme som personer. Dernæst har der for tekstilindustrien været 67 kursister; for kalk- og teglindustrien, der dog i nogen måde kunne ligne entreprenørvirksomheden på visse felter, har der været 45. For den kemiske industri har der været 34, for beklædningsindustrien 8, for gummiindustrien 20. Det vil altså sige, at denne lov ud over for jernindustrien, hvor jeg ikke kan bedømme, hvor meget der skyldes denne